

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, za pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 8 K. Naročnina se pošilja na: Upravištvu „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se pošilja do odpovedi. — Deložniki „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 v. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravištvu Koroška cesta šte. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petitvrste za enkrat 15 v, za dvakrat 25 v, za trikrat 35 v. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede popoldne. — Nesapre reklamacije so poštno proste.

Kmetje na katoliškem shodu.

Letos se vrši v Ljubljani zopet katoliški shod. Samoumevno je, da se bomo katoliško misleči slovenski štajerski kmetje po mnogih odposlancih udeležili tega shoda. Pokazati hočemo celi slovenski javnosti, kakega mišljenja smo. Mi uvidimo, da za kmečki stan ni boljšega prijatelja kakor je krščanstvo. Ono je pravično, ono je sočutno, ono je usmijeno, ono je zares tešilo za naš ubogi kmečki stan. Da stojimo trdno na katoliškem stališču, to hočemo tudi tem povodom pokazati svetu.

Toda neko posebno prošnjo bi imeli slovenski štajerski kmetje do prirediteljev letošnjega katoliškega shoda. Na vsakem teh shodov je sicer prišlo tudi kmečko vprašanje v razgovor. Če se ne motimo, razpravljal je o tem vprašanju spoštovani prijatelj slovenskega kmeta državni poslanec Povše, ki je v kmečkih vprašanjih sploh strokovnjak, kakor je že mnogokrat pokazal v državnem in deželnem zboru. Toda želeli bi, da bi se letos tudi v tem oziru pokazal napredek.

Pri vsakem narodu so si kmetje že postavili svoj strogo označeni program. Pri vseh svojih javnih nastopih se ozirajo na take svoje programe. Tak program je za nas kmete nujno potreben. Mi vedno in vedno zahtevamo, naj se nam kmetom pomaga. A kako, tega pa ne povemo. Za to pa se tudi za nas ne stori toliko, kakor za druge stanovne. Obrtniki in trgovci dobijo sedaj v državnem zboru novo postavo, ki se bo v mnogih točkah ozirala na njihove novodobne razmere. Obrtniki pa imajo že tudi dolgo svoj natanko določen program. Vedno so kazali na

neizpoljene točke tega programa. Nazadnje se je njihovim zahtevam vendar moralo ugoditi, četudi še ne v vseh zadevah.

Mi spodnještajerski kmetje torej izražamo željo, da nam letošnji katoliški shod poda vseslovenski kmečki program. Ta program bomo dali svojim poslancem, da ga n sijo seboj v zbornice in se vedno pri svojem delovanju nanj ozirajo. Krščanstvo je nas kmete dvignilo, krščanstvo nas je ohranilo, nas tudi naj nadalje vodi. Katoliški shod naj nam začrta smer, po kateri moramo hoditi, da se ohranimo in rešimo pogina.

Vemo, da so tudi zadnji katoliški shodi postavili kratke kmečke programe, a mi bi ravno želeli, da se letos katoliški shod natančneje bavi s tem vprašanjem in da nam začrta tudi natančnejši program.

Kmetje, pripravljajmo se, da pošljemo svoje zastopnike k letošnjemu katoliškemu shodu, ki bodo pri obravnavi kmečkega vprašanja izražali naše štajerske želje in zahteve.

Politični ogled.

Državni zbor. V državnem zboru se sedaj obravnava o novem obrtnem zakonu. Kot govorniki se posebno vsiljujejo poslanci iz mest in trgov, ker zastopajo trgovce in obrtnike. Izmed jugoslovanskih poslancev sta se javila že pri splošni razpravi o zakonu k besedi dr. Žitnik in dr. Korošec, toda sprejel se je prej sklep razprave in tako nista prišla več do besede. Sedaj se vrši podrobna razprava o posameznih točkah predloženega obrtnega zakona. V torek dne 19. t. m. so se vršile madomestilne volitve za različne odseke in dr. Korošec je bil izvoljen v tiskovni, imunitetni in vodocestni odsek.

Avstrijska delegacija. Govori avstrijskih delegatov so letos zelo zanimivi, čeprav so govorjeni še samo v odsekih. V proračunskem odseku je kranjski delegat dr. Šusteršič obsojeval politiko zunanjega ministra med jugoslovanskimi narodi na Balkanu. Ti narodi nimajo nobene ljubezni do Avstrije, ker je zastopstvo naše države v teh državah izročeno takim ljudem, ki gledajo jugoslovanske narode le po strani. Za to je dr. Šusteršič zahteval, da se nastavlja kot zastopniki Avstrije na Balkanu jugoslovanski uradniki in avstrijski vpliv si bo s tem samo pridobil. Tudi v odseku za pomorske zadeve je povzel dr. Šusteršič besedo ter povdarjal, da naša mornarica obstoji tri četrtine iz jugoslovanskih pomorščakov in za to hvala, ki se od vseh strani priznava naši mornarici, Jugoslovane navdaja s ponosom. A tudi vlade se naj ozirajo na to okolnost, da tvorimo mi Jugoslovani tako velik del slavne avstrijske mornarice. O vseh slovanskih strani se je glasno odobraval, da je dr. Šusteršič tako odločno naglašal letos jugoslovansko stališče in upamo, da bo to tudi storil v javnih sejah avstrijske delegacije.

Odsek za volilno preosnovo. Za predsednika v tem odseku je izvoljen slovenski poslanec dr. Ploj. Sedaj se vrši razprava o Štajerski.

Začasni proračun naše države se je moral potem nujnega predloga spravili v proračunski odsek. Čeprav je vlada sestavljena tudi iz zastopnikov velikih strank, vendar se nobena stranka neče odločno za njo postaviti.

Železnični minister Derschatta je dne 17. t. m. pregledoval progo nove karavanske železnice od Jesenic na Kranjskem do Trsta. Ta del proge se otvori dne 16. julija.

Slovenci! Zakurite na večer 4. julija v čast slovanskima apostoloma sv. Cirilu in Metodu po vseh slovenskih gorah in gričih prav mnogo kresov.

LISTEK.

Pogrešani demant.

Prosto po nemškem priredil F. K.

Točno ob enajstih ter petinštirideset minut popoldne nadalje bila je vsa hiša grofa X. vzemirjena. Ob tem času namreč je grof, ki je red nad vse ljubil, pogledal na uro. In natančno tačas je pogrešila grofinja briljantno zavrtno zapono.

Bila je to preprosto izdelana stvar, a v sredini vdolan je bil dragocen kristalno čist demant.

„To je nečuvstvo!“ zdihovala je grofica.

„Demant sam je vreden kot malo premoženje,“ pritrdjeval je grof.

Policija je bila takoj obveščena in na prvi hip se je zdelo, da je stvar popolnoma preprosta. Izvzemši grofa in grofinjo, starega služabnika in staro kuharico bila je v zadnjih štiriindvajsetih urah le ena oseba v malem grofčinem salonu, odkoder je izginila ona dragocenost. Ta je bila neka prodajalka, ki je prinesla grofinji v izber obleke za gledališče.

„Seveda, samo ta je mogla izmakniti briljantno brošo,“ trdila je grofinja.

„Seveda,“ je pritrdil grof,

„Seveda,“ je menil sluga Janez in svoje mnenje povedal kuharici Luizi.

„Seveda,“ je končno potrdil policijski uradnik, ki je imel nalog tatu zasledovati; „tako bomo imeli zločinca v rokah.“

In „seveda“ so tudi takoj imeli osumljeno osebo; ime ji je bilo Lucija, stara je bila osemnajst let, stanovala pa je pri stari učiteljici, s katero sta bili nekoliko v sorodu.

Jokala je in vila roke, ko je stala pred možem postave in pod najsvetlejšo prisego zatrjevala, da ne ve za ukradeni brošo in da tega nakita sploh še nikdar ni videla itd.

„To se bo takoj izkazalo,“ jo uradnik zavrne ter pokliče žensko, ki je jokajočo obtoženko slekla in obleko ter vse, kar je imela na sebi, natančno preiskala.

„Ničesar nisem našla; ona nima nakita.“

„To je seveda mogoče,“ je menil uradnik;

„toda ravno sedaj vrši se tudi na Lucijinem stanovanju hišna preiskava.“

Lucija je začela še glasneje kričati in tarnati.

„To bo smrt za mojo teto, tega ona ne preživi; taka sramota, taka sramota!“

„Tako hitro tete vsekakor ne umirajo,“ zavrne jo mož postave; „predvsem moramo nakit na vsak način dobiti. Za vas bi bilo seveda najbolje, da tatvino takoj priznate. Kaznovani bi bili potem manj, kakor pa če bi imela policija in sodnija z vami dosti truda. Nočete li tukaj sami priznati, kje je briljant?“

„Jezus in Marija,“ je vzkliknila Lucija, „kako naj priznam in izpovem to, česar ne vem! Naj bom na mestu mrtva, če sem kdaj videla nakit.“

„Odvedite to osebo,“ zankazal je uradnik stražniku, „morda se v svoji celici čez noč vendarle premisli.“

Stražnik je odvedel na ves glas kričečo Lucijo.

Vse, kar je imela na sebi — posebne vrednosti ni bilo — so ji pobrali: rdečo denarnico z vsebino 60 novcev, prstan iz ponarejenega zlata s ponarejenim kamnom, šop ključev in srebrno brošo, na kateri je bilo privezano malovredno in precej veliko sreč kot obesek.

Med tem se je izvršila pri Lucijini sorodnici hišna preiskava. Teta sicer ni umrla, pač pa strahu omadlela. Ko se je zopet zavedla, odprla je sama vse omare in predale in izpraznila vse svoje stvari iz njih. Še isti večer pa je resno zbolela.

Toda hišna preiskava bila je brezuspešna; briljant je bil izgubljen.

„In vendar ga ni nikdo drugi ukradel!“ Tako je besnil policijski uradnik. Toda umiril se je zopet in dal dvema najboljšima detektivoma potrebna navodila. Ni mu bilo za 500 kron, katere je razpisala grofinja kot nagrado onemu, ki ji vrne nakit; jezil ga je le slučaj, ki je bil navidezno tako preprost in samoobsebi umeven, pa vendar ni mogel ničesar dognati.

Ponoči in podnevi so zasledovali in poizvedovali z vso natančnostjo, s kom je Lucija občevala, kam je zvečer zahajala itd. Brez uspeha! Imela ni niti prijateljice, niti kakega ljubimca. Opoldne in zvečer je hodila iz trgovine vedno naravnost domov in tudi doma ostajala. Le ob nedeljah je hodila s teto na izprehod. To je bilo vse, kar se je dognalo.

Cela zadeva je postajala od dne do dne vedno bolj zagonetna; policijski uradnik je postajal že nervozen. Niti največje hudoodelstvo ga ni tako razburjalo, kot ta nenavadna zadeva s pogrešanim demantom.

(Konec prihodnjik.)